

ombudsman
rotterdam
rijnmond

Per e-mail verstuurd

Ter attentie van
de staatssecretaris van Financien, mevrouw S. Palmen-Schlangen
de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
de heer E. Bruins
de directeur-generaal DUO, de heer H. Harmsma

Rotterdam, 25 maart 2025

Geachte mevrouw Palmen-Schlangen,
geachte heer Bruins,
geachte heer Harmsma,

Als lokale kinderoombudsmannen uit Rotterdam-Rijnmond, Amsterdam, Den Haag, Utrecht en Nijmegen hebben wij zeer geregeld contact met gedupeerde jongeren van het toelagenschandaal in onze regio. De verhalen die zij met ons delen over hun jeugd, zijn vaak gitzwart. Extreme armoede, dakloosheid, uithuisplaatsingen, gebroken gezinnen, afgebroken opleidingen, keuze voor werk in plaats van opleiding om het gezin financieel te helpen, niet kunnen meedoen met leeftijdsgenoten, criminaliteit om te overleven, schulden: het komt allemaal voorbij.

Wat betreft de toekomst wijzen deze gedupeerde jongeren vooral op de schulden die zij bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO) hebben openstaan. Die (extra) schulden hangen als een molensteen om hun nek en beperken hun perspectief.

geeftgehoor

Bezoekadres

Batavierenstaat 15-35
3014 JH Rotterdam
5e etage

Contact

0800-0802 (gratis)
info@orr.nl

Instagram

@orr_geeftgehoor

LinkedIn

ORR_geeftgehoor

Facebook

Ombudsman
Rotterdam-Rijnmond

Verzoek om informatie

Middels deze brief vragen wij u om ons inzicht te geven in het totale aantal gedupeerde jongeren dat bij DUO heeft geleend en de totale omvang van hun DUO leningen. We vragen daarbij onderscheid te maken tussen jongeren die ten tijde van de lening jonger waren dan 18 jaar en zij die 18 jaar en ouder waren. Dit, omdat de DUO-schulden van minderjarige kinderen via de Commissie Werkelijke Schade gecompenseerd kunnen worden. Daarnaast vragen wij u om ons inzicht te geven in de opleidingsstatus van deze jongeren. Concreet vragen wij om:

1. het aantal gedupeerde jongeren dat een DUO schuld heeft en de totale hoogte van hun DUO-schuld, gedifferentieerd naar leeftijd 18 min en 18 plus;
2. het aantal gedupeerde jongeren dat hun opleiding heeft afgerond, uitgesplitst naar opleidingsniveau (MBO/HBO/WO);
3. het aantal gedupeerde jongeren dat hun opleiding heeft afgebroken, uitgesplitst naar opleidingsniveau (MBO/HBO/WO);
4. het aantal gedupeerde jongeren dat nog bezig is met hun opleiding, uitgesplitst naar opleidingsniveau (MBO/HBO/WO);
5. we vragen u bij de beantwoording van vragen 2 t/m 4 aan te geven hoeveel van deze jongeren ook DUO schulden hebben.

Toelichting

Zoals u weet hebben deze gedupeerde jongeren geen toegang tot de schaderoutes die wel open staan voor hun ouders. Anders dan hun ouders, wordt hun schade niet vergoed en worden schulden niet kwijtscholden. Alleen jongeren met problematische schulden worden geholpen. Maar DUO schulden vallen daar niet onder, omdat deze niet saneerbaar zijn. Tegelijkertijd worden DUO-schulden van ouders en hun ex-partners wel kwijtscholden.

Gedupeerde jongeren ondervinden een enorme last van deze DUO-schulden. Die DUO-schulden zijn lang niet altijd (volledig) gebruikt voor hun studie, maar vaak om het gezin te helpen overleven. Er zijn gedupeerde jongeren die hun opleiding hebben afgebroken vanwege alle problemen, of hebben gekozen om te

gaan werken omdat dat noodzakelijk geld voor thuis opleverde. Een deel ploetert zich door de studie heen, maar doet er (veel) langer over. Zij willen hun opleiding weer hervatten of geholpen worden om hun opleiding af te maken. Hun huidige DUO schulden vormen voor hen een enorme belemmering hierin. Alle gedupeerde jongeren weer een toekomst geven om mee te kunnen doen, daar gaat het om. U geeft zelf aan dat u 'jongeren zo goed mogelijk [wil] ondersteunen bij het maken van een nieuwe start met zo goed mogelijk toekomstperspectief.'¹

Het valt ons op dat tot op heden niet in kaart is gebracht hoeveel gedupeerde jongeren bij DUO hebben geleend en wat de totale omvang van die schulden is. Ook is niet inzichtelijk wat het effect van het toeslagenschandaal is op het kunnen afronden van een studie. Terwijl iedereen het erover eens is dat een opleiding juist zo noodzakelijk is om een nieuwe start te kunnen maken.

Ons inziens is deze informatie onontbeerlijk om een goede afweging te kunnen maken of er sprake is van behoorlijk bestuur en om te komen tot een landelijke regeling waarbij het belang van de gedupeerde jongeren voorop staat. Het gaat hier om jongeren die, anders dan hun leeftijdsgenoten die ook bij DUO leenden, door de overheid 'ongekend onrecht' is aangedaan.

Voor zover nodig om te vermelden hebben wij de bevoegdheid om deze informatie op te vragen op grond van artikel 9:31 Awb. Belemmert de AVG wat u betreft het koppelen van gegevens om tot deze informatie te komen? Dan roepen wij u op om in het algemeen belang hier een oplossing voor te vinden. Zoals ook op andere terreinen informatie van slachtoffers tussen overheidsorganen gedeeld wordt. Bij de Belastingdienst is bekend om welke jongeren het gaat. Zij hebben de zogenaamde kindregeling ontvangen, omdat hun ouders met een beschikking 'vastgesteld gedupeerd' zijn.

Graag vernemen wij van u. Met vragen kunt u contact opnemen met Stans Goudsmit, kinderombudsvrouw Rotterdam-Rijnmond. Per e-mail: stans.goudsmit@orr.nl of telefonisch: 06-39692394.

De inhoud van deze brief wordt ondersteund door het Onafhankelijk Jongerenpanel Toeslagen. Meer dan 130 gedupeerde jongeren uit het hele land hebben zich hierin verenigd.

Met vriendelijke groet,

Stans Goudsmit, kinderombudsman Rotterdam-Rijnmond

Annemarie Tuzgöl-Broekhoven, Kinderombudsman Metropool
Amsterdam

Carina van Eck, (jeugd)ombudsman Den Haag

Alma van Bommel, ombudsman Utrecht

Yvette Nass, (kinder)ombudsman Nijmegen